

ŠKODA MOTORSPORT PRESS KIT

Strana 1 od 6

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

120 godina ŠKODA Motorsport – 120 godina strasti

- › Od 1901. godine, kompanija sa sedištem u Mladá Boleslav dobro se pozicionirala na međunarodnim trakama
- › Koreni takmičenja češkog brenda sežu do poznatih moto trka na velike razdaljine početkom 20. veka
- › Preuzevši palicu, automobili ŠKODA već više od jednog veka pobeđuju u usponima, trkama i relijima širom sveta
- › 2021 FIA Svetsko prvenstvo u reliju počinje pobedom u kategoriji automobilom ŠKODA FABIA Rally2 evo na reliju Monte Carlo
- › ŠKODA FABIA Rally2 evo Nastavlja tradiciju koju su postavili legendarni automobili poput ŠKODA POPULAR, ŠKODA 130 RS i ŠKODA FAVORIT 136 L

Beograd, 25 February 2021 – ŠKODA Motorsport gradi tradiciju dugu 120 godina. 1901. godine, motocikl L&K koji su napravili osnivači kompanije Vaclav Laurin i Vaclav Klement takmičio se u trci od 1.200 kilometara između francuske prestonice Pariza i Berlina u Nemačkoj. Prebacivši se sa dva na četiri točka samo četiri godine kasnije, L&K je postao poznato ime i u automobilskim trkama. Nadovezujući se na najvažnije događaje kao što su pobeđe u klasi na reliju Monte Carlo i 24-časovna trka u Spa-Francorchamps (Belgija), ŠKODA je tokom 1970-ih i 80-ih proslavila više pobeđa na trkačkim i reli stazama. Danas ŠKODA FABIA Rally2 evo nastavlja priču o uspehu ŠKODA Motorsporta osvajanjem titula širom sveta, od državnih šampionata do FIA Svetskog reli prvenstva.

Rane godine i prve pobeđe

Ljubav prema moto trkama seže sve do osnivača kompanije Vaclava Laurina i Vaclava Klementa (L&K). Nakon što su osnovali firmu za popravke i proizvodnju bicikala u Mlada Boleslav, tada delu Austro-Ugarske imperije, počeli su da proizvode motore već 1899. godine. Samo dve godine kasnije, L&K je ušao u trku od Pariza do Berlina sa jednocilindričnim modelom TB. Vozač fabrike Narcis Podsedniček stigao je na cilj u nemačku prestonicu kao prvi - nažalost nakon službenog zadržavanja vremena. Diskvalifikovan je, iako je proslavljen kao moralni pobednik.

Iako je Vaclav Klement i sam bio strastveni motociklista, on i njegov poslovni partner Vaclav Laurin svoju ekonomsku budućnost videli su na četiri točka i na kraju prestaju da proizvode motocikle. Od 1905. nadalje, L&K automobili nastavili su priču o uspehu kompanije. Laurin & Klement FCS postavili su brzinski rekord u Bruklendsu u Engleskoj (1908. godine). Sa četvorocilindričnim motorom koji isporučuje otprilike 100 ks, otvoreni automobil dostizao je brzinu od 118,72 kilometara na sat. Od 1910. godine pet godina zaredom, tim kompanije L&K sa tri automobila osvojio je zlatnu medalju na ozloglašenom Alpine Run-u (Alpenfahrt). Po prvi put se 1912. godine automobil sa logotipom L&K pojavio na listi Monte Carlo Relija.

1936 – 1986: ŠKODA osnovana kao sila na koju treba računati u moto trkama

Godine 1925. industrijska kompanija ŠKODA sa sedištem u Pilsenu postala je strateški partner kompanije Laurin & Klement. Koristeći nove mogućnosti, sada brendirani automobili ŠKODA istražili su nove tehničke granice, na primer sa centralnim okvirom cevi, nezavisnim vešanjem i aerodinamički naprednom karoserijom. U januaru 1936. godine ŠKODA POPULAR SPORT zauzeo

OD DETALJA DO PRIČE
www.skoda-storyboard.com/sr/

120

ŠKODA
MOTORSPORT
YEARS

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA MOTORSPORT PRESS KIT

Strana 2 od 6

je drugo mesto u svojoj kategoriji na iscrpljujućem, skoro 4.000 kilometara dugom reliju Monte Carlo. ŠKODA RAPID je ponovio ovaj uspeh godinu dana kasnije. 1948. godine model ŠKODA 1101 proslavio je trostruku pobjedu u klasi na 24-časovnoj trci u Spa-Francorchamps (Belgija). ŠKODA SPORT, specijalni dvosed na bazi modela ŠKODA 1101, učestvovao je u čuvenoj 24-časovnoj trci u Le Manu 1950. godine. 1953. godine motor sa superpunjenjem pokrenuo je ŠKODA SUPERSPORT do 197,8 km/h, što ga čini najbržim češkim automobilom u svojoj eri. Obe vrste otvorenih sportskih automobila zasnovane na proizvodnom modelu ŠKODA 1101 postigle su brojne pobjede na kružnim trkama u istočnoj Evropi. Kasnije je ŠKODA 1100 OHC dokazala da su briljantni inženjeri kompanije prkosili ograničenjima takozvane Gvozdene zavese. Otvoreni dvosed sa karoserijom od fiberglasa bio je gotovo nenadmašan.

Predstavljena 1959. godine, ŠKODA OCTAVIA TS trkala se od jednog do drugog uspeha u klasi turističkih automobila zapremine ispod 1,3 litra. 1961. godine finski tim Esko Keinanen i Rainer Eklund ne samo da je osvojio svoju klasu na reliju Monte Carlo, već je zauzeo i senzacionalno šesto mesto u ukupnom plasmanu. Ponovo su 1962. i 1963. godine posade u ŠKODA OCTAVIA TS pobedile u klasi.

ŠKODA 1000 MB otvorila je sledeće poglavlje za brend 1960-ih. Prva ŠKODA sa pogonom na zadnje točkove i motorom postavljenim pozadi ponovo je predstavljala novi tehnološki pristup u trkačkim automobilima. Sa naslednikom ŠKODA 130 RS, norveški reli vozač John Haugland postigao je puno zapaženih rezultata. Automobil je zbog svog tehničkog izgleda, koji je dobio nadimak „Porsche of the East“, osvojio svoju klasu na reliju Monte Carlo 1977. i na reliju Acropolis 1978., 1979. i 1981. godine. 130 RS je takođe osvojio kompaniji ŠKODA titulu evropskog šampionata turističkih automobila 1981. Njegov naslednik, ŠKODA 130 LR, vozio je do klasnih pobjeda na RAC reliju, britanskom kolu Svetskog reli šampionata, 1985. i 1986. godine.

1990-te: Dalji uspeh na Svetskom reli šampionatu (WRC)

Prisustvo brenda ŠKODA u savremenom moto-sportu započelo je relijem Monte Carlo 1991. godine. Pavel Sibera/Petr Gross, vozeći ŠKODA FAVORIT 136 L, pobeđivali su u klasi četiri godine zaredom (1991-1994). ŠKODA je 1994. godine osvojila i F2 Kup FIA Svetskog reli šampionata za vozila koja imaju motore manje od dva litra i jednu pogonsku osovinu. 1996. godine, novi ŠKODA FELICIA Kit-Car pobedio je u klasi na reliju Monte Carlo, ponovo sa posadom Sibera/Gross. Sa švedskim profesionalcem Stigom Blomqvistom za volanom, ŠKODA FELICIA Kit-Car je takođe postigla zapaženo treće mesto na RAC reliju u Velikoj Britaniji. U januaru 1997. godine Emil Triner/Julius Gal ponovili su pobjedu u klasi Rallie Monte-Carlo.

Sa automobilom ŠKODA OCTAVIA WRC, predstavljenim 1999. godine, tim proizvođača je prvi put ušao u FIA Svetsko prvenstvo u reliju na najvišem nivou. Vozilo s pogonom na sve točkove od 300 ks sa turbo motorom bilo je prvi takozvani World Rally Car (svetski reli automobil) brenda ŠKODA. 2001. je bila izuzetno uspešna godina za ŠKODA Motorsport. Nemačka fabrička posada Armin Schwarz/ Manfred Hiemer započela je sezonu završivši reli Monte-Carlo na četvrtom mestu. Nekoliko nedelja kasnije, najteži reli na daljine u šampionatu, Safari reli u Keniji, video je najveći uspeh brenda u WRC: Schwarz/Hiemer tim je postigao izvanredno treće mesto. ŠKODA OCTAVIA WRC je takođe bila uspešna na mnogim nacionalnim prvenstvima. Od 2003. do 2007. godine, model naslednik, ŠKODA FABIA WRC, učinio je sledeći veliki uticaj na češki brend. 2005. godine, legendarni Colin McRae je bio na putu da završi na drugom mestu u WRC rundi u Australiji, kada ga je zaustavio problem tokom servisa.

OD DETALJA DO PRIČE
www.skoda-storyboard.com/sr/

120

ŠKODA
MOTORSPORT
YEARS

ŠKODA MOTORSPORT PRESS KIT

Strana 3 od 6

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

2000-te: ŠKODA FABIA SUPER 2000 i ŠKODA FABIA R5 pišu istoriju moto sporta

2009. godine ŠKODA FABIA SUPER 2000 olujno je zauzela scenu relija. U 2012. i 2013. godini, dvolitarski automobil sa pogonom na sva četiri točka pobedio je u klasi na reliju Monte Carlo sa posadama Kevin Abbring/Lara Vanneste (NDL/BEL) i Sepp Wiegand/Frank Christian (GER/GER). Prekretnice za ŠKODA FABIA SUPER 2000 bile su i tri osvojene titule u FIA evropskom reli šampionatu: 2012. sa Juho Hanninen/Mikko Markkula (FIN/FIN), 2013. sa Jan Kopecky/ Pavel Dresler (CZE/CZE) i 2014. sa Esapekka Lappi/Janne Ferm (FIN/FIN). Pored toga, Juho Hanninen je osvojio S-WRC kategoriju FIA Svetskog prvenstva u reliju 2011. godine i Interkontinentalnog reli prvenstva (IRC) 2010. godine, dok su Andreas Mikkelsen i Ola Fløene (NOR/NOR) poneli IRC titulu 2011. i 2012. FIA prvenstvo u azijsko-pacifičkom reliju (APRC) osvojile su ekipe koje su vozile ŠKODA FABIA SUPER 2000 tri godine zaredom (2012-2014). Ukupno je ŠKODA FABIA SUPER 2000 osvojio 50 nacionalnih i međunarodnih titula širom sveta, čime je napisala najuspešnije poglavlje u ŠKODA istoriji moto sporta - sve dok je naslednik, ŠKODA FABIA R5, nije nadmašila.

ŠKODA FABIA R5, sa turbo motorom od 1,6 litara, trenutno je hit. ŠKODA Motorsport fabrički vozači pobedili su u FIA Svetskom reli šampionatu u kategoriji WRC2/WRC2 Pro 2016. (Esapekka Lappi/FIN), 2017. (Pontus Tidemand/SWE), 2018. (Jan Kopecký /CZE) i ponovo u 2019. godini sa restilizovanim ŠKODA FABIA R5 evo (Kalle Rovanner/Fin). Vozeći ŠKODA FABIA R5 evo, francuzi Pierre-Louis Loubet/Vincent Landais krunisani su WRC2 šampioni 2019. godine. ŠKODA je takođe uzela titulu proizvođača WRC2/WRC2 Pro pet godina zaredom od 2015. do 2019. godine. Tokom iste ere, ŠKODA je proslavila višestruke titule u FIA evropskom reli šampionatu (ERC), FIA azijsko-pacifičkom reli šampionatu (APRC), FIA južnoameričkom reli šampionatu (CODASUR), FIA afričkom reli šampionatu (ARC). Brojna nacionalna prvenstva osvojili su timovi koji su se takmičili u ŠKODA FABIA R5 ili ŠKODA FABIA R5 evo.

2020: ŠKODA FABIA Rally2 evo nastavlja priču o uspehu

U 2020. godini ŠKODA FABIA R5 evo preimenovana je u ŠKODA FABIA Rally2 evo kako bi naziv bio u skladu sa novim sistemom klase FIA. U isto vreme, ŠKODA Motorsport je promenio svoju strategiju FIA svetskog reli šampionata od postavljanja sopstvenog fabričkog tima do podrške privatnim timovima i posadama koje upravljaju modelom ŠKODA FABIA Rally2 evo. Jedan od njih, Toksport WRT, postao je WRC2 timski šampion 2020. godine. Među 14 titula i trofeja, koje je ŠKODA Motorsport osvojio 2020. godine, jedan je istorijska prekretnica za češki brend: Barry McKenna i James Fulton iz Irske osvojili su ARA Trofej nacionalnog šampionata u SAD-u, prvu takvu titulu za ŠKODA FABIA Rally2 evo.

WRC sezona 2021. započela je novom pobedom za ŠKODA FABIA Rally2 evo. Andreas Mikkelsen/Ola Fløene (NOR/NOR) vozili su redizajniranu generaciju automobila 2021. godine, koju je vodio tim Toksport WRT, podržani od ŠKODA Motorsport-a, do prvog u kategoriji WRC2 na reliju Monte Carlo.

ŠKODA MOTORSPORT PRESS KIT

Strana 4 od 6

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Pet prekretnica u trkačkoj istoriji brenda ŠKODA

L&K "Motocyclette" TB (1901)

Inspirisan motociklima braće Werner iz Francuske, Vaclav Laurin je izumeo novi princip dizajna motocikla gradeći okvir oko motora i postavljajući sve kontrolne elemente na šipke ručke. Jednocilindrični motor pokretao je „Motocyclette“ model TB. Sa Laurinovim poslovnim partnerom Vaclavom Klementom, koji je i sam bio strastveni motociklista, L&K se ubrzo okrenuo moto sportu kao marketinškom alatu.

27. juna 1901. godine, fabrički trkač Narcis Podsedniček krenuo je iz francuske prestonice Pariz u trci od 1.200 kilometara do Berlina u Nemačkoj. Kao jedan od deset takmičara u kategoriji motocikala i protočkaša, Podsedniček je bio jedini vozač koji je završio poslednja od tri dela trke. Kada je njegov L&K protutnjao ulicama Berlina u ranim satima 30. juna, ljudi koji mere vreme već su bili van službe. Umesto toga, policajac je posvedočio vreme dolaska. Ali kako je kontrola trke pratila pravila do poslednjeg slova, Podsedniček je diskvalifikovan, iako je slavljen kao moralni pobednik.

Sledećih godina motocikli L&K bili su među najuspešnijim na međunarodnim trkama. 1905. godine, vozač fabrike L&K Vaclav Vondrich osvojio je čuveni „Coupe International“ u Dourdanu (Francuska), nezvaničnom svetskom prvenstvu za motocikle. Ipak, L&K je prestao sa proizvodnjom motocikala 1908. godine, odatle se koncentrišući na automobile.

L&K FC (1908)

Prvi automobil L&K izbašao je iz proizvodne hale Mlada Boleslav 1905. godine. Ponovo su se Laurin i Klement takmičili da promovišu svoje nove proizvode. Pokretačka snaga bio je Otto Hieronymus, inženjer i trkač, rođen u Nemačkoj, kojeg je L&K angažovao kao šefa razvoja. Dok je L&K postao jedan od najvećih proizvođača takozvanih „voiturettes“ (malih automobila), Hieronymus je takođe imao na umu moćne trkačke automobile. Njegov model FC imao je četvorocilindrični motor zapremine 2,4 litra, dobar za brzinu do 90 km/h.

Jedan od prvih koji se trkao u automobilu bio je grof Aleksandar "Sascha" Kolowrat, gospodin vozač boemskih korena. Kolowrat, koji je bio poznat i kao „Count Kilowatt“ zbog svoje energične ličnosti, već je pobeđivao u trkama na motociklima L&K, kada se okrenuo automobilima. Hieronymus i Kolowrat su formirali uspešan tim, pobeđivši, između ostalih, na legendarnim događajima u usponu na brdo u Semmeringu kod Beča (Austrija) i Gaillonu (Švajcarska) za volanom L&K FC-a.

Ponovo vozeći FC model, Kolowrat je osvojio klasu na usponu Zbraslav-Jilovište 1908. godine. Sledeće godine izborio se protiv 102 rivala na nemačkom reliju Prince-Heinrich. Dok je Hieronymus odveo L&K FC do pobeđe u klasi na trci na 700 kilometara od Sankt Peterburga do Moskve 1908. godine, Kolowrat je imao ključnu ulogu u uspehu L&K tima u izazovnoj trci Sankt Peterburg-Sevastopolj i takođe je osvojio Karpatski trofej (1911). Kada je Kolowrat, u to vreme član odbora L&K, stao na početak drugog izdanja relija Monte Carlo 1912. godine, to je označilo prvo učešće brenda na najpoznatijem današnjem reliju.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA MOTORSPORT PRESS KIT

Strana 5 od 6

ŠKODA POPULAR (1936)

Tridesetih godina prošlog veka, kompanija - sada pod imenom ŠKODA - vratila se u moto sport. ŠKODA POPULAR bio je prvi ŠKODA automobil sa modernim okvirom centralne cevi i nezavisnim vešanjem. Takođe je dao snažan podsticaj odeljenju za takmičenja. Zdenek Pohl i suvozač Jaroslav Hausman privukli su veliku pažnju kada su 1936. godine u reliju Monte Carlo ušli sa ŠKODA POPULAR SPORT, dvosedom, kabriolet verzijom modela.

Posada je savladala put od Atine do Monaka u dužini od 3.852 kilometra za četiri dana, a da nije sakupila kaznene poene. Čak i kada su Pohl i Hausman u svom automobilu imali grejač, termos boce i zagrejano vetrobransko staklo kao dodatke, zimska turneja po uglavnom neasfaltiranim putevima u Grčkoj, Jugoslaviji, Mađarskoj, Austriji, Nemačkoj i Francuskoj bila je iscrpljujuća avantura. Pohl/Hausman odvezao je ŠKODA POPULAR SPORT na drugo mesto u klasi, probudivši dodatni entuzijazam za reli trke u njegovoj čehoslovačkoj domovini. Ohrabrena ovim uspehom, ŠKODA je takođe predstavila specijalnu sportsku seriju modela ŠKODA POPULAR MONTE CARLO.

ŠKODA F3 (1965)

Trkačke serije jednoseda služe kao kvalifikacije za Formulu 1 od njenog stvaranja 1950. I danas Formula 3 predstavlja jedan od prvih koraka na lestvici, već početkom šezdesetih godina, takmičeći se u bezbroj zemalja. Čak i iza takozvane Gvozdene zavese bili su organizovani šampionati.

Kada su se 1964. propisi o motorima promenili na ograničenje od jednog litra, ŠKODA je razvila svoj F3 trkač. Motor je bio četvorocilindrični od 1000 MB, montiran pozadi i isporučivao do 90 ks. Lagano telo napravljeno od legure smanjilo je težinu na 410 kilograma, a postizao je maksimalnu brzinu od 210 km/h. 1968. godine češki vozač fabrike ŠKODA Miroslav Fousek osvojio je istočnoevropsko prvenstvo Formule 3. Drugi dizajn korišćen je za automobil Lucia F3, izgrađen u proizvodnji u mestu Vrchlabi 1966. godine. Automobil sa istim agregatom korišćen je tokom sezona 1966-1969 na nacionalnom prvenstvu Čehoslovačke.

ŠKODA FAVORIT 136 L (1994)

Ulaskom brenda ŠKODA u Volkswagen grupu 1991. godine, moto-sportske aktivnosti su dalje proširene. Već 1989. godine odeljenje za moto sport razvilo je reli verziju modela FAVORIT 136 L. Sportski prednji motor i pogon na prednje točkove, Bertone model je predstavljao promenu strategije za ŠKODU. Motor je bio pouzdani četvorocilindrični od 1,3 litra, isporučujući više od 110 ks u reli verziji.

Od 1990. godine, ŠKODA Motorsport postaje fabrički tim od dva automobila za odabrane runde FIA Svetskog reli šampionata (VRC). Pouzdani FAVORIT je blistao posebno na šljunkovitim relijima. Pavel Sibera i suvozač Petr Gross pobedili su u klasi na reliju Acropolis u Grčkoj i finskom reliju 1000 jezera, potpomognuti još jednom pobedom u klasi Ladislava Krečeka/Borivoja Motla na reliju Sanremo u Italiji. Usledile su još pobede u klasi, među kojima se ističe posada Sibera/Gross koja je pobedila u kategoriji četiri godine zaredom na reliju Monte Carlo. 1994. godine ŠKODA je postala prvak proizvođača takozvanog F2 Svetskog kupa rezervisanog za automobile sa motorima sa normalnim usisavanjem do dva litra i jednom pogonskom osovinom. Te godine su Sibera/Gross i saigrači Emil Triner/Jiri Klima osvojili klasu u tri od deset WRC rundi.

ŠKODA MOTORSPORT PRESS KIT

Strana 6 od 6

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Za kružne trke sa liberalnijim propisima, ŠKODA Motorsport je razvio napredniju visokotehnološku verziju modela FAVORIT. Sa kapacitetom povećanim na 1,5 litara, motor je isporučivao 145 ks i odgovarao je šestostepenom menjaču. Karoserija je proizvedena uglavnom iz klase vlakana, čineći ovaj automobil posebno laganim.

Više informacija:

Aleksandra Đokić

Direktor marketinga

P +381 11 3072 872

aleksandra.djokic@autocacak.co.rs

OD DETALJA DO PRIČE
www.skoda-storyboard.com/sr/

120

ŠKODA
MOTORSPORT
YEARS